

Centralfag eller saaledes udrustet med et nærværdigt større Timetal end hidtil, at Undervisningen kan samle sig derom eller ventes uddybet og ført til et væsentlig højere Maal.

Nærmest vilde vel Modersmaalet kunne opfattes som Hovedfag, ikke paa Grund af den enkelte Time, Faget har faaet mere i Mellemklasserne, men fordi det tildels er blevet befriet for det i Skolen vistnok temmelig ufrugtbare Paahæng af Oldnordisk. I Stedet er der ved Siden af det litteraturhistoriske sat et udvidet grammatisk og et sproghistorisk Kursus, som vistnok kan have sin Betydning og Berettigelse, forudsat at der kan findes en Methode for Undervisningen i Sproghistorie, som ikke gaar over Skolens Horisont og antager et for videnskabeligt Præg. Betænkeligt er det i saa Henseende allerede, at man dog ikke helt har turdet slippe al Undervisning i Oldnordisk, men har beholdt en Rest paa 24 Timer, som efter min Overbevisning hverken er Jugl eller Jiff. Det er en Selvfølge, at der herved ikke kan blive Tale om noget som helst Indblik i Litteraturen; men ogsaa Tanken om, at der paa 24 Timer skulde kunne meddeles en sproglig Indsigt, der kunde tjene til virkelig Støtte for Sproghistorien, beror vistnok paa et Fejlsyn, som om Oldnordisk stod Danstien lige saa nær som f. Eks. Svensk, og ikke maatte tilegnes som et helt nyt Sprog. Ogsaa uden formelig Undervisning i Oldsproget vil der jo ikke være noget til Hinder for, lejlighedsvis at henvise til en Rodform eller en oprindelig Bøjning; men naar det allerede maa siges, at mange Lærere kun i ringe Grad have ebnet at gøre det nuværende oldnordiske Kursus frugtbringende for den sproglige Forstaaelse af Modersmaalet, saa vil et Kursus paa 24 Timer sikkert vise sig ganske ørkesløst og kun tjene til at give Undervisningen i Sproghistorie et pseudovidenskabeligt Præg. Paa den anden Side maa det erindres, at de 24 Timer Oldnordisk og 12 Timer Svensk paa det nærmeste repræsenterer 1 ugentlig Time et Aar igennem. Lægges hertil Sproghistorien, saa vil det ses, at den litteraturhistoriske Undervisning aldeles ingen Forstærkning vil faa i Timetal, skønt der nu netop almindelig og med Rette klages over Mangel paa Tid til at føre Disciplene ind i selve Modersmaalets Litteratur.

Næst efter Danstien skulde den nye Linie særlig bygge Almendannelsen paa de moderne Litteraturer fremfor paa de klassiske, og Planen stiller her som Maal „ved Gennemgang af karakteristiske Hovedværker indenfor de vedkommende Litteraturer at vejlede til Forstaaelse af Folkenes Udvikling og Liv“. Det er et smukt og et højt Maal, men desværre viser det sig, at der ikke i tilsvarende Grad er tænkt paa Midlerne. Kun i Engelsk er Timetallet blevet forøget, medens der i Fransk vil kunne indvindes nogle faa Timer ved Opgivelsen af Stilen. I Virkeligheden vil der i alt Fald i Fransk og Tydsk ingenlunde kunne gennemgaa mere af Litteraturen, end nu er Tilfældet, snarere mindre, for saa vidt der inden for samme Timetal fremtidig ogsaa skal meddeles en Skildring af Hovedpunkter og Hovedpersoner i Landenes Kulturudvikling, medens tillige Litteraturværkerne skulle gennemgaa med saa stor Grundighed, at de kunne opgives som læste til Eksamen, — dog vel blot for Indholdets og Hovedtanternes Vedkommende, ikke som sproglig statarisk Læsning? Med andre Ord, i Stedet for at koncentrere og uddybe Undervisningen i nyere Sprog har man valgt at udvide den og forøge Fagsploittelsen ved at benytte en Del af de fra de gamle Sprog indbundne Timer til at føre baade Engelsk og Tydsk op til Afgangseksamen. Det er jo vistnok nu til Dags en almindelig Opinion, som det vil være vanskeligt at komme uden om, at en Student maa kende alle tre europæiske Hovedsprog. Men ikke mindre sikkert er det, og det bevises paant af den foreliggende Plan, at Skolen umulig kan skaffe Tid og Plads til at dyrke dem alle tre med lige Grundighed, selv naar Græstien opgives. Og det er en pædagogisk Hovedsætning, at man hellere maa lære færre Fag paa en solid og tilfredsstillende Maade, end flere paa en overfladisk. Det er ingen Sag paa Papiret at defre-